

“El PSOE se n’anà de la mesa per fer veure que hi diu alguna cosa, en aquest aspecte, però en realitat els va passar per alt, en fer el repartiment de conselleries, que aquest contracte aniria a parar al BNG”, assegura Losada. Aquesta posició ha acostat els nacionalistes a un camp fins ara ignot, el de l’empresariat.

Anxo Guerreiro troba que el concurs ha estat “ben plantejat”, i destaca els filtres que han de passar els nominats: “Han de presentar un pla d’inversions industrials a Galícia, no es pot vendre el dret fins que no s’hagen construït els molins i sempre amb el permís de la Xunta, el 14% de les inversions de les empreses passaran a ser propietat pública... Ha estat un concurs retransmès en directe, gairebé.”

El president Touriño ha avisat que hi haurà “transparència absoluta” a partir de la propera legislatura, una afirmació que ha irritat els nacionalistes.

‘Gran xantar’ i el vot emigrant.

Els atacs al BNG també s’han centrat en les trobades del vice-president Quintana amb la gent gran, anomenades *gran xantar*, que comparen amb les de Fraga, corregides i augmentades ara: se’n fan vora una desena l’any, i Quintana hi va i balla amb la tercera edat. Vence ironitza que els vells, en veure Quintana, exclamen “que jove que està Don Manuel!”. Losada, en canvi, matisa que “allò que abans es criticava era que dugueren els vells a actes de partit, no a festes organitzades pels serveis socials, i que després també els traslladaren a votar”.

En tot cas, enguany, com el 2005, el resultat definitiu de les eleccions gallegues no se sabrà fins que, una setmana després dels comicis, es recompte tot el vot emigrant, que representa el 14% del cens. El PSdeG-PSOE, que criticà la poca regulació en època de Fraga, no ha impulsat mesures que certifiquen la netedat del procés. El Congrés dels Diputats és el lloc on caldria fer-ho, i la Junta Electoral, després de l’estret marge entre els dos blocs que hi hagué aleshores, ara ha obligat que el sobre de l’emigrant incloga una fotocòpia del carnet d’identitat o del passaport, cosa que no agrada als socialistes. Són ells, que subministren subvencions i medecines als gallegos a l’exterior, que pensen traure’n profit enguany. Arribarà l’autèntic canvi, després d’aquestes eleccions?

“Hi ha ‘progres’ que senten fàstic envers els vells”

Després de tants anys anhelant de governar Galícia, quin és el record més positiu que us endueu d’aquests tres anys i mig?

—Hem complert bona part d’allò que ens havíem proposat. Hem demostrat que el nacionalisme és un projecte per a generar benestar als ciutadans, capaç de fer polítiques de proximitat. Hem engegat canvis estructurals, no ens hem conformat a gestionar el moment present, el nostre projecte és un projecte de caire transformador. Al país calen canvis estructurals que hem iniciat i que esperem consolidar a la propera legislatura. Això ha permès de canviar la visió política que la resta de l’estat tenia de Galícia, i que tothom respecte més Galícia. Volem tenir-hi més força, fins i tot presidir el govern, per poder consolidar els canvis.

—Emuleu Espartac, en un espot electoral. “Eu son Anxo Quintana”, diu, i al darrere s’alça tothom dient que també ho són. Quants aniran a votar-vos el dia 1? Prou per a passar dels 13 diputats actuals als 17 del 2001?

—Estem convençuts que obtindrem un resultat històric. El vídeo mira de reflectir un corrent de simpatia molt important, envers el BNG. Des de diverses perspectives ideològiques, gent que un dia optà per unes altres formacions veu ara en el BNG una defensa efectiva dels interessos del país i dels seus ciutadans. N’hi ha molts que, sense ser nacionalistes ni ser del BNG, se senten identificats amb les coses que fa aquest partit.

—Les enquestes diuen que als socialistes els costa de créixer, a Galícia. Però quan un partit gran pacta amb un de més petit sol passar tot al contrari. Com heu aconseguit marcar terreny?

—Som un projecte polític molt diferent al partit socialista. No entenem el nacionalisme com un complement a qualsevol força estatal. El nacionalisme galleg és popular, interclassista, transformador i antiimperialista. Tenim un discurs propi de fa molt de temps. No pretenem ser

Anxo Quintana (Allariz, Ourense, 1959) és vice-president de la Xunta de Galícia i portaveu nacional del BNG. Les enquestes diuen que el seu partit augmentarà la representació a l’Hórrero, el parlament galleg. Ell n’està convençut.

FOTOGRAF

una mica més *progres* que els socialistes, pretenem ser nosaltres mateixos.

En aquests tres anys i mig, la gent ha percebut que això no era un eslògan, sinó que tenia una translació a les polítiques de govern. La conselleria de Medi Rural ha emprès mesures senyeres arreu d'Europa, com ara el banc de terres; a Serveis Socials hem creat el Sistema Galego de Benestar, que aspira a convertir-se en el quart pilar de l'estat del benestar, conjuntament amb l'educació, la sanitat i les pensions; ens hem encarregat d'Indústria i Energia i hem canviat la història energètica del país: per primera vegada hi haurà explotació eòlica en benefici dels gallecs i les gallegues; per primera vegada, també, s'ha fet política cultural amb orgull d'allò que és nostre, fent servir l'idioma i la cultura com a tret identitari, presentant-nos davant del món orgullosos d'allò que som. Ens hem fet càrrec d'Habitatge i s'ha iniciat una política pensant en la gent, no en el totxo. A més, durant tot aquest temps, el govern gallec ha aconseguit d'establir una relació de tu a tu amb el govern de l'estat. A l'hora de fer certes polítiques d'estat, des de Madrid ja no sols han de mirar a Euskadi i a Catalunya. Tot açò és el BNG.

—Alguns analistes consideren, en canvi, que el president Touriño ha mirat d'empetitir la figura del vice-president. Us heu sentit menystingut?

—No, en absolut. Potser perquè no sóc una persona acomplexada. No em preocupa què pensa el PSOE de mi. Vam fer un programa en peu d'igualtat amb ells i jo havia d'aplicar aquest programa, mitjançant les competències que tinc atribuïdes com a vice-president. Desconec si el partit socialista ha tingut mai aquesta intenció de què parreu, però si ha estat així, no ha tingut gaire èxit.

—Fa dos anys, el qui era el vostre cap de gabinet, Anton Losada, va demanar explícitament a TVG que no apareguéreu als informatius de l'ens públic, acusats de ser *TeleTouriño*. Per què no s'ha democratitzat TVG, com s'havia pactat? Per què no heu adoptat el model de TVE, per exemple?

—No sóc qui ha de dir al Partit Socialista què ha de fer, ni crec que el nostre objectiu haja de ser el model de TVE, però és cert que al programa de govern hi havia un compromís de reformar la llei de RTVG i que no s'ha fet efectiu. No

tot és negatiu, si més no: durant aquests tres anys i mig, l'ens públic ha fet passes interessants quant a professionalització, qualitat... I en un moment molt difícil per al sector àudio-visual, RTVG ha mantingut i fins i tot augmentat quotes d'audiència. Dit això, és clar que aspiràvem a desgovernamentalitzar la televisió, i aprovar un nou marc legal que permetera d'aprofitar les possibilitats que aporten les noves tècniques comunicatives. No s'ha fet, no n'estem contents, i d'ací ve el nostre compromís de modificar aquest aspecte durant els sis primers mesos de la pròxima legislatura. Esperem que el director de l'ens siga escollit per una majoria qualificada del Parlament gallec.

—Si no ha estat possible en vora quatre anys, ho serà en sis mesos?

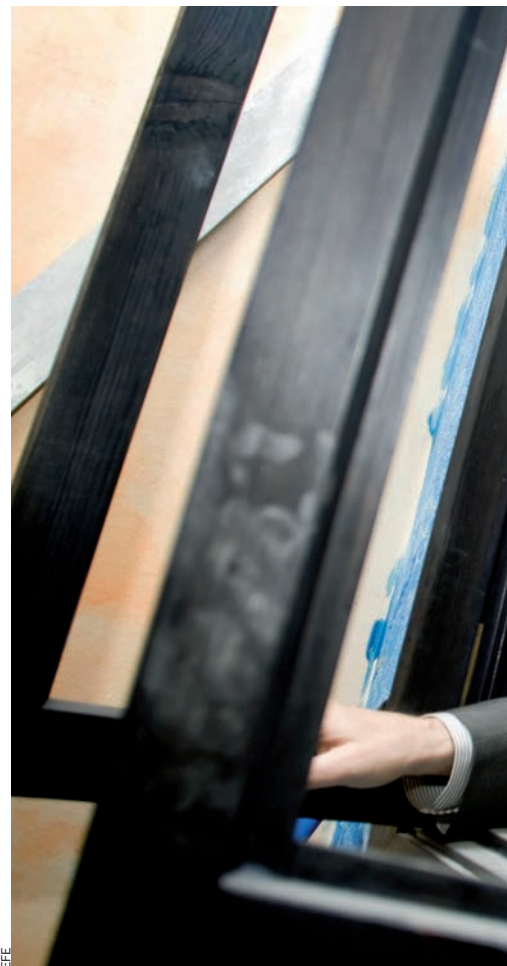
—N'estic plenament convençut.

—Parlàveu de l'orgull que l'energia eòlica la gestionen empreses oriündes, però el PSdeG ha avisat que revisarà les adjudicacions fetes per Indústria, que controla el vostre partit.

—No estic disposat a contribuir a una polèmica més. Em quede amb allò essencial: amb el concurs eòlic han guanyat la democràcia i Galícia. Per primera vegada s'ha fet un concurs, per primera vegada! Un concurs transparent, públic, en què tothom ha pogut participar. El concurs ha servit per a potenciar el teixit empresarial gallec i perquè, en temps de crisi, endeguem una inversió superior als 1.000 milions d'euros, una inversió que crearà més de 8.000 llocs de treball. La resta, per a mi, és secundari. Cadascú n'extraurà les seues conclusions; jo no trobe cap raó per a no estar-ne satisfet.

—Una altra qüestió espinosa és el vot emigrant. José Blanco, fa un parell d'anys, proposà d'instaurar unes normes més transparents, però ara no veu bé que s'obligue a presentar una fotocòpia del DNI o del passaport.

—La solució és ben senzilla: canviar la llei electoral estatal. A Galícia hem fet els deures, el Parlament gallec aprovà per unanimitat una proposició de llei per tal de reformar la llei electoral estatal al Congrés. Quin problema hi ha? Que el mètode de votació beneficia clarament el partit que governa a Madrid, que controla tant l'estructura consular com els mecanismes de prestació social. És així. El PP fou el pare de la criatura, li va anar molt bé, i ara al PSOE li ha agradat la jogui-

na! No canvien la llei perquè troben que l'actual els resulta beneficiosa. Hauria de ser una qüestió de principis democràtics, no de càlcul electoral. No té cap sentit que hi haja 300.000 persones que puguem votar sense cap garantia democràtica. Al cens hi són inscrits d'ofici, no per voluntat pròpia. Pot votar gent que va morir fa dos o tres anys, una persona pot votar per setze... No es vota en urna, es vota en sacs, com a l'època de Romanones! Això s'esdevé a l'Europa del segle XXI, no en una colònia africana del segle XIX! Això hauria d'averonyir qualsevol governant... Però continua passant perquè és a Galícia, i de Madrid estant s'accepta qualsevol cosa. També em sembla molt cínic que el PP s'enerve ara, quan foren ells els inventors del mètode, i és inqualificable que el Partit Socialista mire d'aprofitar-se'n i arribe a recórrer contra les poques mesures de control que mira d'establir la Junta Electoral. Em sembla del tot al·lucinant... Demostra una baixa qualitat democràtica.

Anxo Quintana, en un acte de precampanya.
 “Fraga mai no va ballar amb la gent gran,
 ni amb els joves. Amb ningú. No tenia prou
 cos ni prou alegria”, diu a l’entrevista.

—Creieu que el TGV arribarà a Galícia abans del 2013 o no ho veieu clar?

—Més que una guerra de dates, hauria de ser un debat institucional. El president Zapatero insisteix que arribarà el 2012, però el 75% dels gallecs no s’ho creu. No he de dubtar de la paraula del president, però caldria passar del compromís verbal a l’institucional, i per això hem creat una comissió bilateral de seguiment de les infraestructures de Galícia, que s’engegarà abans de l’abril. Volem que, a la primera reunió, el president Zapatero presente un pla biennal d’inversions per a l’arribada de l’alta velocitat. Quan observem les inversions previstes, determinarem si l’alta velocitat pot arribar el 2012 o no.

—Heu rebut crítiques de reproduir certs tics del fraguisme, en concret les trobades amb la gent gran, festes que heu multiplicat i en què fins i tot heu recuperat l’animador de l’etapa del PP, *Superpiñeiro*. Aquesta estampa no és usual, a la resta de l’estat. Per què?

—Deu ser perquè a Galícia tenim un 21% de població més gran de 65 anys. Ací costa d’estar entre la gent i no estar entre la gent gran. En tot cas, açò demostra que una mentida informativa, repetida un miler de vegades, acaba convertint-se en una mitja veritat. Fraga mai no va barrejar-se amb els nostres vells, Fraga mai no va ballar amb la gent gran, ni tampoc amb els joves. Amb ningú. No tenia prou cos ni prou alegria. Nosaltres

“Hem engegat canvis estructurals. No ens hem limitat a gestionar el moment present, el nostre projecte és transformador”

no criticàvem que Fraga anara a festes populars, que no va inventar-les ell i que en feia poques i malament... Nosaltres criticàvem que només fera això. Amb ell, a Galícia no hi havia una xarxa pública d’atenció a la nostra gent gran. Nosaltres, en tres anys i mig, hem creat 57 centres de dia, hem engegat serveis pioners de transport adaptat, o el servei de menjar a domicili, hem multiplicat per cinc el pressupost d’ajuda a la llar, hem reconvertit els centres de gent gran en centres comunitaris en què participen democràticament els mateixos usuaris... I, a més de tot plegat, en efecte, hem fet un programa de diversió i festa per als vells, que hi tenen tot el dret. I el vice-president en ocasions se’n va a estar amb els vells: no em fan fàstic, m’hi sent bé, m’agrada gaudir amb ells. Hi ha *progres* que senten fàstic envers els vells. Jo, no.

—Sembla una mica una campanya electoral constant, això...

—Abans preguntàveu com ens ho hem fet, perquè el BNG es fera present al govern. Mireu, actuant políticament sense cap complex. N’hi ha que volen que jo faça política amb passamuntanyes, que no se’m veja. M’agrada estar amb la gent. Abans de vice-president vaig ser alcalde; per a mi, això no és cap esforç ni he de fer cap posat. Potser n’hi ha que pensen que els polítics no ens hem de barrejar amb el populatxo, però jo no.

—Alguns recomanen al BNG d’esdevenir un partit frontissa, no limitar-se a pactar amb el PSdeG. Veieu factible acords amb el PP, a mitjà termini? Us agrada l’evolució del PP gallec?

—Malauradament, l’evolució del PP és negativa, s’ha negat al diàleg i ha elevat la seua pretensió ideològica, que ha situat lluny del galleguisme. La croada contra l’idioma gallec el situa molt lluny de la realitat dels seus mateixos votants. Dit això, la nostra pretensió no és pactar amb el PSOE o amb el PP. Ens agradaria dialogar amb tothom. No podem fer-ho amb el PP perquè no volen, però no pretenem completar l’un o l’altre; la nostra pretensió és fer un BNG hegemònic.

—Hi haurà Estatut, aviat?

—Esperem que el resultat electoral ens permeta de tenir un Estatut de nació i que condemne el PP, que ho ha impedit a la present legislatura. Si no el reformem, quedarem endarrerits respecte a Euskadi i a Catalunya.